

2022-02-17  
S2022/01055 (delvis)**Socialdepartementet**Socialstyrelsen  
106 30 Stockholm

## Uppdrag om vårdkontakter i LSS-boende med anledning av sjukdomen covid-19

### Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att kartlägga och analysera hur möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar i LSS – boende för vuxna enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) att få tillgång till Hälso- och sjukvården för vård och behandling och vilken påverkan som pandemin har haft på det. Socialstyrelsen ska utifrån den analysen bedöma om det finns skäl att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att omvårdnad och tillgång till hälso- och sjukvård finns för den enskilde.

Socialstyrelsen ska lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 20 februari 2023. Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har. För uppdraget får Socialstyrelsen under 2022 använda 1 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetår 2022 uppförda anslaget 4:2 Vissa statsbidrag inom funktionshinderområdet, anslagsposten 8 Övrig verksamhet.

### Ärendet

I insatsen bostad med särskild service för vuxna ingår omvårdnad enligt 9 e § LSS. Med omvårdnad avses att ge den enskilde stöd och hjälp med dagliga behov som de inte klarar själva. Exempelvis att göra tillgänglig den hälso- och sjukvård, inklusive habilitering, rehabilitering och hjälpmedel, och den tandvård som den enskilde behöver (SOSFS 2002:9). Kommunen har ett hälso- och sjukvårdsansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen (12 kap. 1§) för personer som bor i en bostad med särskild service. Regionerna har det

övergripande ansvaret för hälso-och sjukvården, inklusive insatser från läkare.

Resultatet av den tillsyn som Inspektionen för vård och omsorg (IVO) genomförde våren 2021 visar att verksamheter som inspektionen haft kontakt med uppger att de är medvetna om Folkhälsomyndighetens rekommendationer och följer dem. Vidare framgår att verksamheterna varit noga med att uppmärksamma symptom hos personal och de boende och anpassat information om covid-19 genom exempelvis bildstöd. De flesta verksamheter har också gjort riskbedömningar och handlingsplaner för varje enskild person.

Socialstyrelsen har i den årliga lägesrapporten (2021) om stöd och insatser för personer med funktionsnedsättning analyserat pandemins påverkan i bl.a. LSS boende för vuxna. Trots de insatser som verksamheterna har genomfört för att minska smittan av covid-19 rapporterar Socialstyrelsen att det inte har gått att undvika att boende har drabbats. Myndighetens analyser visar på en utbredd smittspridning samt en relativt hög andel avlidna med covid-19. Det ligger också i linje med internationell forskning som visar att personer med vissa intellektuella funktionsnedsättningar har en förhöjd risk för allvarligt sjukdomsförlopp om de insjuknar i covid-19. Analyserna visar också att majoriteten av insjuknade i covid-19 har avlidit på sjukhus. Det bekräftar att personer i LSS - boende för vuxna har haft kontakt med vården med anledning av att de smittats med covid-19. Socialstyrelsens rapport visar samtidigt att personer med intellektuell funktionsnedsättning kan ha svårigheter att kommunicera sitt sjukdomstillstånd vilket exempelvis kan innebära att vården ges när sjukdomsförloppet har förvärrats.

Av den handbok om Bostad med särskild service för vuxna som ska ge personal, handläggare och beslutsfattare i kommun stöd i tillämpningen av insatsen framgår att ansvaret för omvårdnad i vissa delar brister när det gäller att hjälpa den enskilde att få den hälso- och sjukvård som den enskilde behöver.

Mot bakgrund Socialstyrelsens analyser och den tillsyn som Inspektionen för vård och omsorg genomfört finns det anledning att kartlägga på vilket sätt personer i LSS-boende för vuxna får tillgång till hälso-och sjukvård och vilken påverkan som pandemin har haft. Utifrån den analysen ska

Socialstyrelsen bedöma om det finns skäl att vidta åtgärder för att säkerställa att omvårdnad och tillgång till hälso- och sjukvård finns för den enskilde.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Carina Cronsjö

Kopia till

Inspektionen för vård och omsorg